

Preek voor de 5^e zondag door het jaar, A, op 8 februari 2026

+ Beste broeders en zusters in Jezus Christus, vandaag bekijken we hoe het eeuwige leven dat God ons aanbiedt door, met en in Jezus, verbonden is met en voortvloeit uit een leven dat hier en nu geleefd wordt volgens de deugd, volgens respect en vrijgevigheid jegens God en de naaste, volgens moed en vertrouwen in het verspreiden van Jezus en het evangelie in alle omstandigheden van ons leven, zelfs in tijden van beproeving en lijden.

Als u het boek Tobit uit het Oude Testament hebt gelezen, wat ik ten zeerste aanbeveel, dan herinnert u zich vast nog wel de conclusie, wanneer de aartsengel Rafaël bekendmaakt hoe God achter alle tegenslagen aan het werk was om de gelovige hoofdpersonen, Tobias en Sara, door Gods reddende hand tot een wonderbaarlijke overwinning te brengen. God wordt verheerlijkt en Zijn vertrouwende dienaren worden rijkelijk beloond voor hun standvastigheid in het doen van het goede, ondanks de tegenslagen. De aartsengel Rafaël zegt iets dat waar klinkt en aansluit bij wat we in de liturgie van vandaag zien. Wanneer Rafaël zijn ware identiteit onthult, begint hij zijn verklaring met de woorden (Tob. 12,6-10): “...Loof God en dank Hem, eer Hem en laat al wat leeft uw dankbaarheid horen voor hetgeen Hij voor u gedaan heeft. Het is goed God te loven en zijn naam te verheerlijken door vol ontzag van zijn werken te gewagen. ... Geheimen van de koning behoort men te bewaren, maar de daden van God dienen openlijk geroemd te worden. Doe het goede, dan zal geen kwaad u treffen. Bidden is iets goeds als het gepaard gaat met vasten, liefdadigheid en rechtvaardigheid. Eerlijke armoede gaat boven oneerlijke rijkdom. Beter is het aalmoezen te geven dan goud op te hopen. Want de aalmoes redt van de dood en reinigt van de zonde. Wie liefdadigheid en rechtvaardigheid beoefent zal het leven bezitten in overvloed. Maar de zondaars doen hun eigen leven te kort.” /

Deze woorden uit het Oude Testament zijn altijd relevant voor mannen en vrouwen die God willen behagen en nauw met Hem verbonden willen blijven, genietend van de volheid van het leven die God met ons wil delen. In de eerste lezing van vandaag uit de profeet Jesaja (58, 7-10) zien we iets soortgelijks: “Dit zegt de Heer: Deel uw brood met de hongerigen, neem de dakloze zwervers op in uw huis, kleed de naakten die gij ziet, en keer uw niet af van uw medemens. Dan zal uw licht stralen als de dageraad, uw genezing zal voorspoedig zijn; uw gerechtigheid zal voor u uitgaan, de glorie van de Heer u op de voet volgen. Wanneer gij dan tot de Heer bidt, zal Hij u verhoren; wanneer gij dan tot Hem roept, zal Hij antwoorden: Hier ben ik! Wanneer gij uit uw midden de onderdrukking verwijdt en de dreigende vingers en de kwaadsprekerij, wanneer gij uw hart voor de hongerige opent en de mistroostige verzadigt, dan straalt uw licht in de duisternis...” /

In het boek Tobit dat ik noemde, werden Gods genaden over Tobias, Sara en hun familie uitgestort nadat Tobias' vader, Tobit, zijn leven had gewaagd om Joden te begraven die waren vermoord en wier lichamen in de open lucht lagen in Nineveh, waar de Joden in ballingschap leefden onder de Babyloniërs, als straf voor hun ontrouw aan Gods verbond met hen. God zegende Tobit en de volgende generaties van zijn familie vanwege Tobits respect voor God, voor Gods wet en voor zijn medeleven met de armen, hongerigen en naakten in zijn midden. De aartsengel Rafaël verklaart dit aan Tobit, Sara en Tobias, door te zeggen (Tob. 12,12-20): “Nu dan: toen u bad, u en uw schoondochter Sara, heb ik uw gebed onder de aandacht van de Heilige gebracht. Ik was het ook die toen u de doden begroef, u nabij was. Ook toen u zonder dralen opstond en uw maaltijd liet staan om een dode te begraven, is die goede daad me niet ontgaan, maar was ik bij u. En daarom heeft God me gezonden om u te genezen, evenals uw schoondochter Sara. Ik ben Rafaël, een van de zeven heilige engelen die de gebeden van de heiligen opdragen en toegang hebben tot voor de heerlijke troon van de Heilige... Loof dus God in eeuwigheid. Want dat ik gekomen ben is geen gunst van mij geweest, maar was de wil van God. Loof Hem daarom in eeuwigheid... [L]oof God, want ik stijg op naar Hem die mij gezonden heeft...” /

Omdat Tobit God en zijn naaste respecteerd, en vanwege zijn standvastigheid in het belijden van Gods grootheid en zijn vertrouwen in God, zelfs toen God toestond dat hij door ziekte en beproevingen werd getroffen, werd Tobit gezegend met een lang en gelukkig leven voor zichzelf en zijn nakomelingen. En wij kunnen op soortgelijke zegeningen hopen, broeders en zusters, als wij God ook met hetzelfde volhardende vertrouwen dienen als Tobit, Tobias en Sara. /

Maar om het eeuwige leven te bereiken en te genieten dat God ons aanbiedt door Jezus en Zijn Nieuwe Testament, moeten we zelf ook door beproevingen gaan die ons in staat stellen onze standvastigheid en liefde voor God en Zijn wil te bewijzen. Jezus zelf heeft ons in Zijn eigen leven, Zijn leer, Zijn lijden en Zijn overwinning hier op aarde laten zien hoe we vol vertrouwen met onze beproevingen kunnen omgaan, zodat we Hem kunnen navolgen en Hem kunnen volgen op het unieke pad dat Hij voor ons heeft gekozen om Hem te bereiken en het hemelse leven en de glorie die Hij voor

ons heeft voorbereid. Jezus is zowel de routekaart als onze gids en onze kracht om te wandelen op het pad dat Hij voor ons heeft gekozen, het pad dat ons naar het eeuwige leven leidt dat Hij heeft verworven en dat Hij ons aanbiedt. We hoeven alleen maar te vertrouwen op Jezus en Zijn beloften aan ons, en moedig te leven voor Zijn en Onze Vaders glorie, net zoals Tobit, Tobias en Sara dat deden, en vooral zoals Maria, Jozef, Johannes de Doper, de apostelen en de heilige Paulus dat allemaal hebben gedaan. Als we willen dat God plaats voor ons maakt in Zijn Eeuwige Koninkrijk, dan moeten we daar met volledig vertrouwen naar streven en onze liefde voor God tonen aan de wereld om ons heen, laten zien dat we God meer liefhebben dan deze wereld, laten zien dat we de wil van de eeuwige Schepper meer liefhebben dan de wil van degenen die Zijn schepselen liefhebben, die niet eeuwig zijn, maar voorbijgaan. /

Laten we nu eens kijken naar de evangeliëlezing van vandaag, waarin Jezus Zijn discipelen en al diegenen die door de eeuwen heen Zijn volgelingen zouden worden, uitdaagt. Jezus daagt ons uit om met volle intentie te leven, met diepe liefde voor God onze Vader, voor Jezus Zelf, en met een heilig verlangen naar dat leven dat Jezus ons schenkt door de gemeenschap, de liturgie en de sacramenten van Zijn Kerk. Uit Jezus' woorden aan ons kunnen we opmaken dat we verbonden moeten blijven met God door voortdurend persoonlijk gebed, altijd bewust van Zijn liefdevolle daden voor ons, en ook bewust van Zijn geboden aan ons, zoals vastgelegd in de Heilige Schrift en onderwezen door de Kerk in haar Catechismus. Als we op deze manier leven, zullen we niet alleen niet afdwalen van het rechte pad naar God, maar zullen we ook anderen kunnen helpen hun weg naar God te vinden en kunnen we elkaar allemaal helpen op *onze weg naar* ons eeuwige doel. Dit is precies wat Tobit deed voor Tobias en Sara toen hij leefde met respect voor God en de naaste, heilig en rechtvaardig, wat allemaal door God werd opgemerkt via Zijn aartsengel Rafaël. Tobit liet zijn door God gegeven licht schijnen voor God en de mensen, en zijn goede werken werden gezien door God en door de mensen. God werd verheerlijkt door Tobits volhardende vertrouwen in Hem, en wijzelf worden daardoor opgebouwd en geïnspireerd wanneer we deze dingen in de Heilige Schrift lezen en erover mediteren. /

Als laatste overweging, broeders en zusters, wil ik graag stilstaan bij hoe Jezus zelf ons een prachtig voorbeeld heeft gegeven van het soort volhardend gebed en vertrouwen dat we in onze Vader moeten hebben, vooral te midden van onze beproevingen. Ik heb het over het gebed van Jezus tot Zijn Vader, onze Vader, terwijl Hij aan het kruis genageld was en stierf, stierf om ons te bevrijden van onze zonden en de scheiding die deze veroorzaken tussen ons en onze Vader, stierf om het obstakel weg te nemen dat ons scheidt van het eeuwige leven dat God ons wil geven. Toen hij zwakker werd en de dood naderde, wanhoopte hij niet, maar vol hoop begon hij Psalm 21 (22) te bidden, die we herkennen aan de eerste woorden die Jezus hardop uitsprak: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten, ..." Veel mensen weten echter niet hoe deze psalm, dit gebed, verdergaat en hoe het eindigt. Hoewel het begint met een aangrijpende verklaring van het lijden en de verlatenheid die Gods dienaar ondergaat in tijden van beproeving, gaat het verder met een erkenning van alles wat God in het verleden heeft gedaan om Zijn dienaren te redden van hun vervolgers. Maar op dit moment is er geen redding, alleen spot en hoon van vervolgers, gevaar van wilde dieren, dorst en een uitgedroogde keel, doorboorde handen en voeten, gapende toeschouwers die gokken om de kleren van iemand die zo goed als dood is. Maar zelfs dan is Hij ervan overtuigd dat God zal komen om hem van al deze gevaren te redden. En God zal hem niet alleen redden, maar uit dankbaarheid voor zijn redding zal Gods dienaar de hele wereld bijeenroepen om Gods grootheid te prijzen, om iedereen te vertellen wat God voor hem heeft gedaan, om deze overwinning te vieren op wat zonder Gods hulp een zekere dood en vergetelheid zou zijn geweest. Maar dankzij Gods zorg voor de dienaar die in tijden van grote nood tot Hem riep als zijn enige redder, zal die dienaar nu *in dankbaarheid voortleven*, zijn geloften aan God nakomen en alle gelovigen bijeenbrengen om Gods naam en Zijn wonderbare werken te prijzen. Hij zal de armen en hongerigen te eten geven, zodat ook zij God kunnen zoeken en leven. *Zelfs de heidenen over de hele wereld* zullen God en Zijn grootheid leren kennen door deze redding die Hij Zijn vertrouwende dienaar zal schenken, en ook zij zullen Hem aanbidden. Gods dienaar zal voortleven en nakomelingen hebben die ook de Heer dienen en Zijn redding doorvertellen en vieren, generatie na generatie. Dit alles zal door Gods hand komen wanneer Hij Zijn dienaar redt die met onwankelbaar vertrouwen op Hem hoopt...

Lieve broeders en zusters, we weten allemaal hoe het met Jezus is gegaan, die zelfs de dood en het graf heeft overwonnen en is opgestaan tot eeuwig, herrezen menselijk leven, en wij zijn het levende bewijs van de vervulling van deze psalm, waarin we God loven en Zijn daden vertellen, zodat ook wij mogen delen in dat eeuwige menselijke leven dat Jezus heeft verworven en ons aanbiedt. / Laten we Gods eeuwige licht en leven ook in ons laten schijnen, en Hem verheerlijken door, met en in Jezus. Amen. God zegene u allemaal.